

SODBA REPAS ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

ZADEVA REPAS PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

(Pritožba št.10288/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V zadevi Repas proti Republiki Sloveniji, je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. D. T. BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot zapisnikar Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 16. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. zadeva izhaja iz pritožbe (št. 10288/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljan, g. Milan Repas (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 20. februarja 2002.

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen **agent/zastopnik**, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1950 in živi v Žalcu.

6. Leta 1987 je bil pritožnik poškodovan med preprirom s svojo bivšo ženo R.I, v katerem sta bila oba poškodovana.

7. Dne 9. februarja 1988 je pritožnik zoper R.I. sprožil pravdni postopek pred Temeljnim sodiščem v Celju, enota v Žalcu, in zahteval odškodnino za poškodbe, ki jih je utrpel. R.I. je prav tako vložila odškodninski zahtevek

Do 28. junija 1994, ko je Konvencija začela veljati tudi v Sloveniji, je sodišče sklicalo tri obravnave in imenovalo tri izvedence medicinske stroke.

Sodišče je na obravnavi 4. novembra 1994 sklenilo, da bo izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila odškodninskima zahtevkoma obeh strank, je bila 10. januarja 1995 vročena pritožniku.

8. Dne 26. januarja 1995 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Pritožbo je vložila tudi R.I.

Dne 4. aprila 1996 je sodišče ugodilo obema pritožbama in zadevo vrnilo v ponovno obravnavo na sodišče prve stopnje.

Dne 9. maja 1996 je bil sklep vročen obema pritožnikoma.

9. Dne 3. junija 1996 se je (preimenovano) sodišče v Žalcu po izvedeni reformi pravosodnega sistema izreklo za nepristojno in zadevo preneslo na (preimenovano) Okrožno sodišče v Celju.

V postopku ponovne obravnave je pritožnik vložil tri zahtevke za določitev naroka za obravnavo v času med 6. januarjem in 9. novembrom 1998.

Na obravnavi dne 18. januarja 1999 je sodišče sklenilo, da izda pisno sodbo.

Sodba, s katero je bilo delno ugodeno obema odškodninskima zahtevkoma, je bila pritožniku vročena 20. aprila 1999.

10. Dne 30. aprila 1999 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju. Pritožbo je vložila tudi R.I..

Dne 11. novembra je sodišče ugodilo obema pritožbama, delno dopolnilo odločitev na prvi stopnji in del zadeve vrnilo v ponovno obravnavo.

Sodba je bila 16. decembra 1999 vročena pritožniku.

11. Dne 14. januarja 2000 je R.I. vložila pritožbo v zvezi s pravnimi vprašanji na vrhovno sodišče, v zvezi s tistim delom sodbe sodišča na prvi stopnji, ki je bila v korist pritožnika.

Dne 18. oktobra 2001 je sodišče delno ugodilo pritožbi R.I. in temu ustrezno spremenilo sodbo Višjega sodišča.

Sodba Vrhovnega sodišča je bila pritožniku vročena 13. decembra 2001.

12. Dne 14. januarja 2002 je pritožnik vložil zahtevek v zvezi s preostalim delom zadeve, ki je bil vrnjen na sodišče prve stopnje.

Dne 19. marca 2002 sta stranki sklenili sodno poravnavo.

13. Dne 12. junija 2002 je sodišče prve stopnje naložilo pritožniku plačilo sodnih stroškov za postopek.

Dne 28. junija 2002 je pritožnik vložil pritožbo, ki jo je Višje sodišče v Celju zavrnilo 11. decembra 2002.

Sklep je bil 16. januarja 2003 vročen pritožniku.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

14. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

15. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

16. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

17. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

18. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevama Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

19. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

20. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 § 1

21. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 28. junija 1994, ko je začela Konvencija veljati tudi v Sloveniji, končalo pa se je 16. januarja 2003, ko je bil pritožniku vročen sklep Višjega sodišča v Celju v zvezi s plačilom sodnih stroškov (glej *Robins v. Združeno kraljestvo*, sodba z dne 23. septembra 1997, poročila o sodbah in sklepih 1997-V, § 28; *Beer v. Avstrija*, št. 30428/96, § 13, 6. februar 2001). Iz tega sledi, da je upoštevano obdobje v pristojnosti Sodišča, *ratione temporis*, v pritožnikovem primeru trajalo več kot osem let in šest mesecev na sedmih stopnjah sojenja.

Vendar bo sodišče upoštevalo tudi stopnjo, ki je bila v postopku dosežena dne 28. junija 1994, da bi ocenilo utemeljenost sojenja v razumnem roku (glej, med drugim, *Humen v. Poljska*, (GC), št. 26614/95, § 59, 15. oktober 1999).

22. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

23. Sodišče ugotavlja, da je bilo v obravnavanem obdobju sprejetih sedem sodnih odločitev. Pri tem pa Sodišče ne more prezreti dejstva, da je skupna dolžina, samo v pristojnosti *ratione temporis* Sodišča, presegla osem let, predvsem zaradi ponovnega obravnavanja zadeve. Še več, čeprav Sodišče priznava, da so na večini stopenj sojenja dokaj hitro reševali zadevo, pa vseeno ugotavlja, da je trajalo skoraj tri leta potem, ko je bila zadeva prvič vrnjena v ponovno obravnavo na prvostopenjsko sodišče, da je bila sprejeta sodba samo na eni obravnavi v tem času, kar že samo po sebi pomeni dokajšnjo zamudo v postopku.

24. Sodišče po pregledu vsega posredovanega gradiva in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da teh zamud ni mogoče pripisati pritožniku in zato ugotavlja, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

25. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

26. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domači zakonodaji, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

27. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

28. Pritožnik je zahteval 20.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

29. Vlada je takšnemu odškodninskemu zahtevku oporekala.

30. Sodišče meni, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da mu iz tega naslova prisodi 1.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

31. Pritožnik je zahteval tudi okoli 1.900 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.

32. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

33. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtev. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi Lukenda (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

34. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. izjavlja, da je pritožba sprejemljiva;

2. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

4. razsoja,

(a) da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 1.000 EUR (tisoč štiristo evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne

mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN

Zapisnikar Predsednik